Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Mas Gavatx

Fogars de la Selva

Ubicació

Lloc/Adreça:	Polígon 15 Parcel·la 2, a l'est del terme municipal.
Emplaçament	Veïnat de l'Estany
Alçada:	39

Coordenades:

Latitud:	41.73577
Longitud:	2.70761
UTM Est (X):	475685
UTM Nord (Y):	4620481

Classificació

Número de fitxa	08082 - 10
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Contemporani
Segle	XVIII-XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Observacions protecció:	Nivell B de protecció segons la normativa del Catàleg de Masies i cases rurals en sòl no urbanitzable.
Data aprovació:	dc., 31/10/2012 - 12:00
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	08081A005000020000BQ
Autoria de la fitxa	Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa:	dc., 22/12/2021 - 10:45

Descripció

Masia ubicada a la riba dreta del Torrent d'en Calabrès o del Mas Gavatx, al límit amb el terme municipal de Tordera; al fons del Pla d'Anyells.

L'actual edifici és fruit d'una reforma de l'any 1881, tal i com indica la llinda de la porta d'accés. La planta és en forma de "L". El cos principal és de planta rectangular i consta de planta baixa i pis. La coberta és de teules àrabs a dues aigües, amb el carener perpendicular a la façana principal, orientada a migdia. Aquest cos s'aixeca damunt una antiga construcció anterior de la que s'ha conservat part de l'estructura i una inscripció en una llinda de fusta, probablement de la façana anterior, que indica l'any 1760. També es conserva el forn de llenya.

La composició de la façana es distribueix a partir de tres eixos de verticalitat definits per les obertures: portal d'accés i dues finestres en planta baixa i balcó i dues finestres en planta pis. Destaquen les reixes de ferro forjat a les finestres de la planta baixa i la barana del balcó. Destaca un arc amb permòdols historiat a la planta pis. La llinda del portal és d'arc escarser.

El cos en angle de 90º que s'adossa a la dreta del cos principal és d'una única planta amb coberta de teules àrabs a dues aigües, amb el carener paral·lel a la façana. Destaca la disposició simètrica dels diferents finestrals de les façanes que deixen passar molta llum. Són totes d'arc escarser amb recreixement emmarcant la finestra i cornisa sobresortint delimitada per pinyes decoratives. De les mateixes característiques és un cos adossat a la banda de ponent del cos principal.

Observacions:

A la zona nord, hi ha una gran bassa pel rec, actualment en desús, amb una barraca amb coberta de tartana, on hi ha el motor de la bomba de l'aigua.

Història

Pel cadastre de l'any 1862 sabem que el propietari era Ignasi Oms, de Blanes, declara nou quarteres i mitja de secà, quaranta-tres quarteres de suredes, tres quarteres de pollancres, setanta-set quarteres de bosc, cent setanta-sis quarteres de terres ermes i quaranta-una d'improductives. La peça del Mas Mateu que pertany a Fogars, constava d'una quartera de secà, una de bosc, tres d'erm i deu quartans de terres improductives. Una peça del veïnat de l'estany conté dues quarteres i mitja de secà. Disposa de dos bous per tasques del camp, també una euga i un ruc. A més de ramaderia que no s'especifica.

Antigament disposava d'unes terres que regava amb una sínia accionada a sang i darrerament, a motor.

Al padró de l'any 1889 consta com a propietari en Jaume Maria Oms, però els masovers són en Josep Pons i Illa i la Rosa Tresserres i Comes, que són els avis. També hi viuen el fill Joaquim Pons amb la seva dona Narcisa Mercader i Oller i les seves filles, la Rosa i la Serafina. Al cens de l'any 1896 cal afegir-hi dos fills més: la Dolors i en Joaquim.

L'any 1905 hi ha inscrits uns altres masovers: en Joan Roca i la Joaquima Bóta, amb el fill, en Domènec Roca, casat amb la Caterina Gironès i els seus fills Joaquima i Lluïsa. I en Josep, solter.

La Joaquima Bóta mor l'any 1906 amb seixanta-quatre anys d'edat, deixant quatre fills: Josep, Domènec, Dolors i Rita.

En el cens de 1910 hi consten en Joan Roca, l'avi, en Domènec Roca, el fill, amb l'esposa Caterina Gironès i els seus fills Joaquima, Lluïsa i Dolors.

L’any 1910 es produeix un canvi a la unitat familiar. Hi trobem la Maria Comas, àvia; en Francesc Morell i la Carme Ruscalleda, joves, amb les seves filles Maria i Encarnació. També hi consta en Joan, de Maçanet, com a pastor de la casa. L’any 1920 se’n van a viure a Tordera.

El cens de ‘any 1923 hi figura el matrimoni format per Lluís Barrera i Àngela Nonell, amb els seus fills Martí, Dolors, Joaquim, Genís, Maria, Àngela i Pere. L’any 1931 mor l’Àngela a l’edat de quaranta-tres anys.

El cens de 1956 consta el matrimoni entre Joaquim Barrera Nonell i Maria Sureda Turón; amb els seus fills Lluís, nascut l’any 194; Maria Rosa, nascuda el 1945; Joana, nascuda el 1947; Carme, nascuda el 1949 i Anna, nascuda l’any 1951. Pere Barrera i Nonell és solter. L’any 1957 es traslladen a Tordera.

Els següents propietaris seran Josep Marquès i Poch i Dolors Juli i Vilà; amb els seus fills Joaquima, Josep i Dolors.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE FOGARS DE LA SELVA (2012). Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable; dins *Pla d’Ordenació Urbanístic Municipal de Fogars de la Selva.*

FUGAROLAS i MASÓ, Jaume i VILÀ i CAMPS, Josep (2007). *Fogars de La selva, temps ha*. Fogars de La Selva: Edició dels autors.